

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând în ședință publică recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Instituția Publică „Căpitănia Portului Giurgiulești”, intervenienți accesorii Tanas Lidia și SRL ”Matsor”, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care a fost respins apelul declarat de către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor; a fost admis apelul declarat de către Agenția Navală a Republicii Moldova; casată parțial hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, în această parte fiind pronunțată o nouă hotărâre, iar în rest fiind menținută hotărârea,

c o n s t a ț ă :

La 24 decembrie 2014, SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu au depus cerere de chemare în judecată către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela și Instituția Publică „Căpitănia Portului Giurgiulești” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că, la 26 decembrie 2007, între SC “Cvadrant” SRL, Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail (decedat la XXXXXXXX), a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a bacului plutitor Cosăuți-Iampol. Ulterior, la 13 februarie 2008, în baza contractului de vânzare-cumpărare, Tanas Mihail a înstrăinat ½ cotă-parte lui Cernopolc Valeriu, care la rândul său la 14 februarie 2008 a înstrăinat întregul bun SRL ”Matsor”.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2013 a Judecătoriei Bălți, s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 13 februarie 2008, încheiat între Tanas Mihail și Cernopolc Valeriu. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 14 februarie 2008, încheiat între Cernopolc Valeriu și SRL "Matsor". S-a anulat înregistrarea dreptului de proprietate asupra bacului plutitor Cosăuți-Iampol după SRL "Matsor", înregistrat de către Instituția Publică "Căpitănia Portului Giurgiulești".

Potrivit reclamanților, în perioada perfectării contractului de vânzare-cumpărare din 26 decembrie 2007, nicio parte care figura în calitate de vânzător, nu și-a înregistrat dreptul de proprietate în Registrul de stat al navelor, ținut de Instituția Publică "Căpitănia Portului Giurgiulești". Astfel, reclamanții au invocat nulitatea absolută a contractului din 26 decembrie 2007. De asemenea, au menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 29 septembrie 2006, a fost fondată Instituția Publică "Căpitănia Portului Giurgiulești" și Întreprinderea de Stat "Registrul Naval", prima având atribuția de înregistrare a navelor în Registrul de Stat al Navelor al Republicii Moldova.

Reieșind din cele expuse, reclamanții au solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 26 decembrie 2007, încheiat între SC "Cvadrant" SRL, Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail.

Prin hotărârea din 23 mai 2016 a Judecătoriei Soroca, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SC "Cvadrant" SRL și Cernopolc Valeriu. S-a încasat de la SC "Cvadrant" SRL și Cernopolc Valeriu în beneficiul statului suma de 471,20 de lei cu titlu de cheltuieli aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea părților.

Prin încheierea din 15 iulie 2016 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SC "Cvadrant" SRL și Cernopolc Valeriu și s-a acordat apelanților termen până la data de 20 septembrie 2016 pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 125 de lei pentru fiecare.

Prin încheierea din 20 septembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de SC "Cvadrant" SRL din motivul neînlăturării în termen a indicațiilor instanței de apel. S-a primit pe rol apelul declarat de Cernopolc Valeriu.

Prin decizia din 02 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de SC "Cvadrant" SRL și s-a menținut încheierea din 20 septembrie 2016 a Curții de Apel Bălți.

Prin decizia din 28 februarie 2017 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Cernopolc Valeriu. S-a casat integral hotărârea din 23 mai 2016 a Judecătoriei Soroca și s-a restituit cauza la re judecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 06 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii SRL "Matsor" și Tanas Lidia - succesori legali ai lui Tanas Mihail, decedat la XXXXXXXX.

La 05 iulie 2017, SC "Cvadrant" SRL a depus cerere de modificare a pretențiilor. În motivarea cererii, SC "Cvadrant" SRL a invocat că contractul de vânzare-cumpărare contestat a fost autentificat de către notarul public Boldescu Radu, ca un contract de vânzare-cumpărare a bunului imobil, ceea ce constituie o încălcare gravă, deoarece nava (bacul plutitor Cosăuți-Iampol) nu este un bun imobil, dar este un bun mobil supus înregistrării obligatorii în Registrul de Stat al Navelor sau în Catalogul

naval al Republicii Moldova și autentificarea unor astfel de contracte de vânzare-cumpărare se admite doar cu prezentarea actului juridic care atestă dreptul de proprietate – certificat eliberat de Instituția Publică „Căpitania Portului Giurgiulești”, și nicidecum contractul de vânzare-cumpărare precedent.

Astfel, a menționat că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare contestat, vânzătorul nu a prezentat notarului certificatul de proprietate asupra navei, eliberat de Instituția Publică „Căpitania Portului Giurgiulești”, care era obligatoriu și este unicul act juridic care confirmă dreptul de proprietate asupra navei. Prin urmare, notarul nu era în drept să autentifice contractul contestat, în lipsa actelor care confirmă dreptul de proprietate al vânzătorului asupra bunului.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 26 decembrie 2007, încheiat între SC “Cvadrant” SRL, Tanas Mihail și Cernopolc Valeriu și autentificat la Biroul notarului Boldescu Radu.

Prin încheierea din 14 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a dispus înlocuirea Instituției Publice “Căpitania Portului Giurgiulești” cu succesorul în drepturi și obligații – Agenția Navală a Republicii Moldova.

Prin decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-au admis apelurile declarate de Agenția Navală a Republicii Moldova și Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia și SRL “Matsor”; s-a casat integral hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care: S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu. S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 26 decembrie 2007, încheiat între SC “Cvadrant” SRL, Tanas Mihail și Cernopolc Valeriu și autentificat la Biroul notarului Boldescu Radu. Cerința înaintată de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu față de Agenția Navală a Republicii Moldova cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 18 mai 2019, Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia și SRL “Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu.

Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia și SRL “Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor, a fost admis. Decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost casată integral, cauza fiind restituită spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor; a fost admis apelul declarat de către Agenția Navală a Republicii Moldova; casată parțial hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, în latura admiterii pretenției față de IP ”Căpitania Portului Giurgulești”, cu emiterea în latura dată a unei noi hotărâri prin care pretenția înaintată de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu împotriva IP ”Căpitania Portului Giurgulești” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare s-a respins, în rest hotărârea fiind menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că, la 26 decembrie 2007, trecerea de ponton Cosăuți-Iampol nu aparține cu drept de proprietate vânzătorului SC “Cvadrant” SRL, ultimul neînregistrându-și acest drept, fapt ce denotă că contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 26 decembrie 2007, încheiat între SC “Cvadrant” SRL, Tanas Mihail și Valeriu Cernopolc, înregistrat cu nr.4906 și autentificat de notarul de stat Radu Boldescu, este lovit de nulitate absolută, deoarece contravine normelor imperative, adică acelor norme care prescriu expres o conduită obligatorie, o obligație de la care subiectul nu se poate sustrage sau n-o poate ocoli.

Cu referire la cererea de apel formulată de Agenția Navală a Republicii Moldova, instanța de apel a reținut că, deși aceasta a fost indicată în cererea de chemare în judecată în calitate de pârât, după cum rezultă din conținutul cererii de chemare în judecată, în privința ultimei nu au fost înaintate pretenții și nu au fost invocate încălcări ale drepturilor reclamanților din partea Agenției Navale a Republicii Moldova. Mai mult ca atât, Agenția Navală a Republicii Moldova nu poate avea calitatea de pârât, or, după cum rezultă din conținutul contractului de vânzare-cumpărare din 26 decembrie 2007, apelantul Agenția Navală a Republicii Moldova nu este parte a contractului și nu a avut nici o contribuție la semnarea contractului nominalizat.

La 31 ianuarie 2020, Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțiru Victor, au contestat cu recurs decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea apel.

Astfel, recurenții au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 07 august 2020, prin intermediul poștei electronice, SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu au depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă. La 11 august 2020, o referință cu un conținut identic a parvenit prin intermediul oficiului postal.

La 11 august 2020, Agenția Navală a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, solicitând emiterea unei decizii legale pe marginea recursului declarat, iar în cazul în care va fi emisă o soluție nouă pe marginea fondului prezentului litigiu, s-a solicitat respingerea acțiunii înaintate de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu.

Prin încheierea din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțiru Victor, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 12 decembrie 2019 și expediată participanților la proces la 15 ianuarie 2020 (f.d. 222, vol. III), fiind recepționată de recurenți și avocatul Panțîru Victor la 20 ianuarie 2020 (f.d. 223, 225, 226, 227, 228, vol. III). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost înregistrat la 31 ianuarie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În ședința de judecată a instanței de recurs, avocatul recurenților – Panțîru Victor a susținut cererea de recurs înaintată, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiată.

Reprezentantul SC “Cvadrant” SRL – Postovan Igor a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei contestate, insistând asupra temeiurilor de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare a bacului plutitor Cosăuți-Iampol din 26 decembrie 2007, încheiat între SC “Cvadrant” SRL, Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail.

Reprezentantul lui Cernopolc Valeriu – avocatul Lupacescu Victor a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei contestate, invocând că, de fapt, contractul contestat nu a fost executat: cumpărătorii nu s-au folosit de bacul plutitor Cosăuți-Iampol și nu au transmis vânzătorului banii pentru bunul respectiv. Din aceste considerente, intimatul consideră acest contract ca fiind fictiv, fapt care atrage nulitatea acestuia.

Reprezentantul Agenției Navale a Republicii Moldova nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezenței, deși a fost citată legal (f.d. 73, vol. IV), Colegiul lărgit ajungând la decizia de a examina cererea de recurs în lipsa acesteia.

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată, verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțîru Victor; va casa integral decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, și va emite o hotărâre nouă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei rezultă că la 26 decembrie 2007, între SC “Cvadrant” SRL, pe de o parte, și Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail (decedat la XXXXXXXX), pe de altă parte, a fost perfectat contractul de vânzare-cumpărare a bacului plutitor Cosăuți-Iampol, contractul fiind autentificat notarial și înregistrat cu nr. 4906.

La 13 februarie 2008, în baza unui contract de vânzare-cumpărare, defunctul Tanas Mihail a înstrăinat ½ cotă-parte din bacul plutitor lui Cernopolc Valeriu, iar la 14 februarie 2008, Cernopolc Valeriu a înstrăinat întregul bun SRL „Matsor”.

În baza hotărârii din 24 mai 2012 a Judecătoria Soroca, devenită irevocabilă la 19 martie 2014, contractele din 13 februarie 2008 și 14 februarie 2008 au fost declarate nule, fiind anulat și dreptul de proprietate al SRL „Matsor” din motiv că niciun vânzător, atât Cernopolc Valeriu, cât și Tanas Mihail, nu și-au înregistrat drepturile în Registrul de Stat a Navelor, ținut de Instituția Publică „Căpitănia Portului Giurgiulești”.

Potrivit art. 753, alin. (1) și (2) din Codul civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

Colegiul lărgit atrage atenția asupra faptului că cererea de chemare în judecată înaintată de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu este bazată pe scrisoarea nr. 573, eliberată la 15 decembrie 2014 de Instituția Publică “Căpitănia Portului Giurgiulești” (f.d. 4, Vol. I), potrivit căreia “SC “Cvadrant” SRL nu este și nu a fost înregistrată în calitate de proprietar la nici o unitate plutitoare”.

Instanța de recurs consideră că această informație este irelevantă pentru prezentul litigiu, deoarece valoarea ei probantă a decăzut din momentul prezentării documentelor din Registrul de Stat a Navelor, copiile cărora sunt anexate la dosar și din care rezultă contrariul.

Astfel, potrivit înscrierii din 28 august 2007, SC “Cvadrant” SRL și-a înregistrat sub nr.07-192 dreptul de proprietate asupra bacului plutitor Cosăuți-Iampol (f.d. 160, vol. I). În confirmarea înregistrării efectuate și pentru excluderea oricăror manipulări în acest sens, partea pârâtă a prezentat cererea depusă la 13 iunie 2007 de SC “Cvadrant” SRL, reprezentată de Prisacari Tatiana (f.d. 227, vol. I), precum și documentele ce confirmă achitarea plății pentru serviciile de înregistrare, toate acestea fiind parte componentă a Registrului (copia facturii de expediție nr. 934646 din 29 iunie 2007 (f.d. 228, Vol. I); copia facturii nr. 30 din 13 iunie 2007, unde se indică denumirea serviciilor – înregistrarea în Registrul de Stat al Navelor al RM a bacului plutitor Cosăuți-Iampol și suma spre achitare – 2200 lei (f.d. 230, Vol. I); copiile extraselor din contul trezorerial din 25 iunie 2007, din registrul încasărilor fondurilor speciale (f.d. 229, 231, 232, Vol. I) privind efectuarea achitării serviciilor de înregistrare în sumă de 2200 lei, fiind indicat codul fiscal al SC “Cvadrant” SRL și destinația plății).

Respectiv, la materialele cauzei nu există înscrieri care ar stabili contrariul, informația nr. 573 din 15 decembrie 2014 fiind pusă la îndoială de către Colegiul lărgit, or, potrivit scrisorii oficiale a Instituției Publice “Căpitănia Portului Giurgiulești” nr. 394 din 16 octombrie 2015, adresată Judecătoria Soroca, se confirmă faptul că la 28 august 2007, SC “Cvadrant” SRL și-a înregistrat în Registrul de Stat al Navelor al Republicii Moldova sub nr.07-192 dreptul de proprietate asupra bacului plutitor Cosăuți-Iampol. Din aceste considerente și ținând cont de faptul că materialele cauzei denotă efectuarea unor acțiuni consecutive de către reprezentantul SC “Cvadrant” SRL întru înregistrarea dreptului companiei asupra unității

plutitoare, argumentele invocate în susținerea acțiunii și în susținerea solicitării de a respinge cererea de recurs, se consideră ca fiind neîntemeiate.

Ținând cont de faptul că SC “Cvadrant” SRL își avea înregistrat dreptul de proprietate asupra bacului plutitor Cosăuți-Iampol începând cu data de 28 august 2007, la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare între SC “Cvadrant” SRL, Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail, adică la 26 decembrie 2007, vânzătorul SC “Cvadrant” SRL a fost în drept să dispună de bunul său, astfel nu există temei de a declara nulitatea contractului respectiv.

Totodată, este de menționat faptul că în ședința de judecată a instanței de recurs, reprezentantul SC “Cvadrant” SRL – Postovan Igor a afirmat că SC “Cvadrant” SRL a dobândit dreptul de proprietate asupra bacului plutitor Cosăuți-Iampol în urma cumpărării acestuia de la Primăria or. Soroca și l-a utilizat conform destinației. Colegiul lărgit constată că, potrivit scrisorii Întreprinderii de Stat “Registrul Naval” nr. 20 din 13 octombrie 2015, adresată Căpitanului Portului Giurgiulești, Inspekția Registrul Naval a Republicii Moldova, în septembrie 2002, a luat la evidența supravegherii tehnice podul plutitor Cosăuți-Iampol, armator fiind SC “Cvadrant” SRL, administrator Prisacari Tatiana, care a exploatat acest mijloc plutitor pe parcursul anilor 2002-2008. Respectiv, exploatând podul plutitor din 2002 și dorind în 2007 să îl înstrăineze, SC “Cvadrant” SRL, cu bună-știință a respectat procedura de înregistrare a acestuia la 28 august 2007, iar la scurt timp – la 26 decembrie 2007, l-a vândut.

Conform art. 321, alin. (1) din Codul civil, dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 21, alin. (1) din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599-XIV din 30 septembrie 1999, dreptul de proprietate asupra navei sau asupra unei părți din ea apare în momentul înscrierii ei în registrul de stat al navelor al Republicii Moldova sau în catalogul naval al Republicii Moldova (denumite în continuare registru al navelor și catalog naval).

Urmărind consecutivitatea acțiunilor vânzătorului în contractul litigios, instanța de recurs conchide că acesta a cunoscut despre necesitatea înregistrării dreptului de proprietate, or, în caz contrar acesta ar fi fost inopozabil terților. Din aceste considerente, invocarea neînregistrării dreptului de proprietate ca și temei de nulitate a actului juridic, este inadmisibilă, deoarece neînregistrarea dreptului nu afectează valabilitatea contractului.

Cât privește unele constatări din hotărârea Judecătoriei Soroca, pronunțată la 24 mai 2012 (f.d. 10-13, Vol. I), la care fac trimitere intimații, având în vedere principiul puterii lucrului judecat, acestea nu pot fi puse la baza prezentei decizii, dat fiind faptul că obiectul litigiului supus judecării în cauza soluționată prin hotărârea Judecătoriei Soroca citată, nu se referea la înregistrarea dreptului SC “Cvadrant” SRL asupra bacului plutitor.

Pentru a argumenta cerința de declarare a nulității contractului litigios, pe lângă temeiul neînregistrării dreptului vânzătorului, reclamanții au mai invocat alte două temeiuri de nulitate a actului juridic: neprezentarea setului de acte necesare notarului întru autentificarea contractului, precum și neexecutarea contractului de către părți.

Cu referire la primul temei, instanța de recurs a remarcat că la caz, forma contractului de vânzare-cumpărare a fost respectată, or, la înstrăinarea navelor legislația nu cere ca actul juridic să îmbrace o anumită formă, părțile contractante

fiind libere să autentifice actul juridic la un notar, chiar dacă legea nu prevede acest lucru. Astfel, prin prisma prevederilor art. 208 alin. (2) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), forma actului juridic nu afectează valabilitatea lui dacă aceasta nu este o condiție de valabilitate a actului juridic. Respectiv, din speță se deduce buna-credință a părților contractante, or recurgând la autentificarea actului juridic, acestea au fost sigure că notarul va verifica și va confirma legalitatea tranzacției.

În ceea ce privește pretinsa neexecutare a contractului, invocată de către reclamantii, Colegiul lărgit reține că aceștia au susținut faptul că cumpărătorii nu s-au folosit de bacul plutitor Cosăuți-Iampol și nu au transmis vânzătorului banii pentru bunul respectiv, din aceste motive, consideră acest contract ca fiind fictiv, fapt care atrage nulitatea acestuia.

Instanța de recurs nu poate reține aceste argumente dat fiind faptul că, potrivit pct. 3 al contractului de vânzare-cumpărare nr. 4906 din 26 decembrie 2007, autentificat de notarul Boldescu Radu, trecerea de poton Cosăuți-Iampol “e vândută cumpărătorului cu 50 000 (cincizeci mii) lei declarate de părți și plătite de către cumpărător până la încheierea prezentului contract”, fapt pentru care părțile contractului au semnat în prezența notarului.

Mai mult, potrivit art. 709 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), dacă una din părți nu execută sau execută în mod necorespunzător o prestație scadentă decurgând dintr-un contract sinalagmatic, cealaltă parte poate, după expirarea fără rezultat a unui termen rezonabil pe care l-a stabilit pentru prestație sau remediere, să rezoluționeze contractul dacă debitorul trebuia să-și dea seama, în baza termenului de grație, de iminența rezoluțiunii.

Reieșind din norma citată, raportată la prezenta speță, instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că această normă materială oferă dreptul uneia dintre părți de a cere rezoluțiunea contractului, și nu declararea nulității lui.

Respectiv, Colegiul lărgit conchide că la încheierea contractului vânzare-cumpărare din 26 decembrie 2007, între SC “Cvadrant” SRL, Cernopolc Valeriu și Tanas Mihail, a fost respectată forma actului juridic, contractul a fost executat de către părți și nu sunt prezente condițiile de nulitate a actului juridic prevăzute, art. 220 din Codul civil fiind inaplicabil prezentului litigiu.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțiru Victor, de a casa decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii fa neîntemeiată.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Tanas Lidia, SRL „Matsor”, reprezentați de avocatul Panțiru Victor.

Se casează decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu

către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Instituția Publică „Căpitănia Portului Giurgiulești”, intervenienți accesorii Tanas Lidia și SRL ”Matsor”, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de SC “Cvadrant” SRL și Cernopolc Valeriu către Tanas Valentina, Tanas Marta, Tanas Daniela, Instituția Publică „Căpitănia Portului Giurgiulești”, intervenienți accesorii Tanas Lidia și SRL ”Matsor”, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh